

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

23. An in bello licitum sit uti insidiis, stratagemis, & sit standum promissis?
Et quid, si fidem dedisses hosti non untendi insidiis, nisi fortè coactus
dedisses, quia tunc etiam firmatam juramento ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

nocentes: si verò sint innocentes, non possunt occidi: etiam illi, qui miserunt, non stent promissis. Hæc ille.

3. Cuius sententiam docet etiam Villalobos in *summa tom. 2. tract. 5. difficultate 12. num. 16.* ita asserens. *Quanto a los que estan dados en rehenes, se ha de dezir, que si los de su parte quebran las paçes, aunque no los puedan matar los que los tienen en rehenes, se no tienen culpa, agora porque son innocentes y no capaces della, ora porque no fueron causa de que los suyos las quebrassen, mas con todo esso, los podran detener por cautivos.* Ita Villalobos, & ante omnes ex Victoria Ludovicus Molina de *iustitia tom. 1. tractat. 2. dispnt. 120.* & Reginaldus *tom. 2. lib. 21. capit. 8. numer. 114.* Vnde non est audiendus Filiucius.

RESOL. XXII.

An licitum sit occidere obsides, quando adversarij non stant promissis?
Et an in tali casu, qui occidunt obsides, dicantur innocentes occidere? Ex part. 5. tract. 4. Ref. 35.

Sup. hoc in Ref. præterita.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Azorius *tom. 3. lib. 2. cap. 7. quest. 16.* vbi sic ait. Quæritur an licitum sit occidere obsides, si hostes fidem fregerint? Respondeo esse licitum, nam ea conditione dantur obsides, vt hostes fidem seruent, item quia aliter pax & securitas ex bello haberi non possit: item quia aliter hostes semel deuicti in officio contineri non possent. Ita ille.

2. Non desinam tamen hic adnotare Bonacinam de *contract. disp. 2. quest. vlt. sect. 1. pun. 7. num. 2.* contrarium docere, sic enim asserit. Patet neque licitum esse occidere obsides innocentes, licet qui eos miserunt, non stent promissis. Ratio est, quia intrinsecè malum est occidere directè innocentem. Hæc ille qui pro hac sententia citat Victoriam & Lessium qui quidem de hoc casu in particulari nihil agunt, solum ibi asserunt innocentes non esse occidendos, quod Azorius non negat; difficultas est an in tali casu qui occidunt obsides, dicantur innocentes occidere; & hoc probare debebat Bonacina.

RESOL. XXIII.

An in bello licitum sit vti in insidijs, stratagematis, & sit standum promissis?
Et quid, si fidem dedisses hosti non vtendi in insidijs, nisi forte coactus dedisses, quia tum etiam firmatam iuramento implere non debes? Ex part. 6. tractat. 4. Ref. 10.

§. 1. **R**espondeo affirmatiuè: quia hoc nec per se malum est, & sæpè ad obtinendam victoriam aut necessarium, aut valde vtile. Ita Coninch *disp. 31. de bello, dub. 7. num. 109.* & alij communiter. Excipiendus tamen est casus, quo fidem dedisses hosti non vtendi in insidijs, quia tunc deberes fidem seruare, & promissa implere, vt optimè dicit Diuus Thomas in *2. 2. q. 40. art. 3.* Nisi fortè, vt bene obseruat Castrus Palauus *tom. 1. tract. 6. disp. 4. num. 4.* coactus dedisses; quia coactio promissionem annullat; aut si promissio in graue damnum boni communis Reipublicæ vel Religionis cederet; quia tunc etiam iuramento firmata impleri non deberet, vel tandem si hostis violaret in toto vel ex parte fidem

vicissim datam. Duallius in *2. 2. tract. de circumstantijs, q. 16. art. 8.* addit, quod si circumstantiæ, & conditiones, cum quibus facta est promissio, mutentur, quorum mutatio si tunc præstita fuisset, non fuisset facta promissio; aut saltem si fuisset impudens iam maximam arguisset; in hoc casu censetur defuisse voluntas promittendi, & sic promissio illa non obliget. Ita ille. Vide etiam circa præsentem questionem Layman *lib. 2. tract. 3. c. 12. num. 10.*

RESOL. XXIV.

An liceat totam Ciuitatem Militibus derelinquendam dare? Ex part. 6. tract. 4. Ref. 21.

§. 1. **P**er se loquendo licet aliquando id efficiatur quando scilicet, ipsa oblatiua refrenando id meruit, iudicaturque necessarium, aut valde expeditum, vt milites spe prædæ eam ferentius oppugnent, ac alia: Vrbes deterentur, ne tam obstinate resistant. Est communis, & patet ex communi præxi à Principibus sine reprehensione vsurpata. Bene tamen multi notant id sæpè minus conuenire ob multa scelerum, quæ milites ea occasione communiter perpetrant: multos vt pecunias extorqueant, crudeliter torquendo, matronis ac virginibus vim inferendo, &c. Ob quæ ea concessio per accidens est illicita, quoties ad supradictos fines non est aliquo modo necessaria. Et si quando concedatur, duces tenentur huiusmodi scelerum, quantum possunt, impedire, ea seuerè prius prohibendo, ac demum puniendo eos, qui in his fuerint obprehensi. Et ita docet Layman *lib. 2. tract. 3. c. 12. num. 2.* Reginaldus *tom. 2. lib. 21. c. 8. n. 115.* Coninch *disp. 31. de Bello dub. 7. n. 127.* Castrus Palauus *tom. 1. tract. 6. disp. 6. punct. 4. num. 28.* Valentia *tom. 3. disp. 3. q. 16. punct. 3.* Molina *tom. 1. tract. 2. disp. 122.*

RESOL. XXV.

An liceat in bello innocentes occidere?
Et ad firmandam securitatem in futuro, an liceat occidere nocentes, vel innocentes, quorum rebellata iuramentum?
Et in principio huius Resolutionis explanatur quomodo nomine innocentes intelligatur? Ex p. 6. tract. 4. Ref. 11.

§. 1. **R**espondeo innocentes esse infantes, mulieres, Rusticos ad Agriculturam euntes & redeuntes, & in agro laborantes, Legatos & Oratores; Peregrinos, & Exteros, & Mercatores. Hoc supposito.

2. Affero per se, ex intentione non posse hæc damna innocentibus inferri: quia bellum pœna est, & nulla pœna innocenti iuste imponitur. Per accidens autem potest innocentibus damnum inferri: quatenus non cauetur eorum incommodum, & fit aliquid ad comparandam victoriam, ex quo innocentes læduntur, v.g. potest vrbs impugnari iniectis iaculis, & tormentorum globis, quamuis verisimile sit aliquos innocentes occidendos esse; possunt euerri turres, aut turris subiecto igne sulphureo, etiam si simul nocentes & innocentes corruant, vel opprimantur. Ratio est, quia percussio innocentium tunc accidentaria est, & præter intentionem. Nec tenetur qui iustam belli causam habet, desistere, à consequtione propeq; iuris propter incommodum, quod inde in innocentes redundat. Si ergo finis bellum licitus est, & media, sine quibus consequi non potest hæc bunt. Adde talem occasionem non esse belligerantibus impurandam, cum illam non